

Дата: 17.01.23

Клас: 4 – Б

Предмет: *Літературне читання*

Вчитель: Лисенко О. Б.

Тема: *Поезія великого Кобзаря. Тарас Шевченко «Вітер з гаєм розмовляє»*

Мета: ознайомити учнів з біографічними відомостями Тараса Григоровича Шевченка; актуалізувати знання про життєвий і творчий шлях видатного поета; досліджувати та аналізувати прочитане; удосконалювати навички правильного виразного читання; розвивати зв'язне мовлення, уяву, фантазію учнів, збагачувати словниковий запас, розширювати світогляд учнів; виховувати любов до рідного слова.

Хід уроку

Користуйтеся презентацією під час опрацювання даної теми уроку або відео уроком за посиланням:

1. Організаційний момент.

Приготуйте, будь ласка, все, що потрібно для уроку: підручник, зошит, ручку, олівці.

Старанно працюйте. Не забувайте робити хвилинки відпочинку та релаксації під час уроку.

2. Актуалізація опорних знань.

1) Психологічна настанова на урок. Вправа «Подорож».

2) Рухлива вправа для очей.

3) Пригадуємо:

Життєвий і творчий шлях Тараса Шевченка. Наука у Ширяєва.

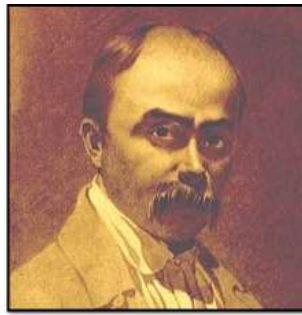
Викуп з кріпацтва.

Весною 1831 року опинився Шевченко в Петербурзі, куди переїхав його пан. Наступного року, зважаючи на невідступні благання, пан віддав його в науку до «різних живописних справ цехового майстра» Ширяєва, щоб мати свого дворового маляра.

Ширяєв брав численні підряди на розмалювання панських будинків, церков, театрів. Учні його жили на горищі, їх нещадно експлуатували. Їм удавалося трохи вчитися живопису, але треба було виконувати дуже багато технічних малярських робіт. Отже, хоч перебування у Ширяєва і було для Шевченка певною наукою, та вона не задовольняла його художніх запитів.

Влітку «білими» петербурзькими ночами він став ходити до Літнього саду перемальовувати статуї. В одну з таких ночей 1835 року його зустрів земляк художник Іван Максимович Сошенко, який у цей час закінчував Академію мистецтв. Сошенко помітив у ширяєвського учня справжній художній таланти і став йому допомагати.

Шевченко почав ходити до художника на квартиру, вчитися у нього малювати. Саме Сошенко знайомить Тараса з О. Венеціановим, Є. Гребінкою, В. Григоровичем, К. Брюлловим, В. Жуковським.

О. Венеціанов

Є. Гребінка

В. Григорович

К. Брюллов

В. Жуковський

Благородні друзі зацікавилися обдарованим юнаком і вирішили докласти зусиль, щоб визволити його з кріпацтва. Почалися переговори з паном Енгельгардтом. Він запросив за кріпака 2500 крб. Щоб роздобути цю значну суму, К. Брюллов намалював портрет В. Жуковського, який розіграли в лотерею, а на виручені гроші викупили Шевченка. Це сталося 22 квітня 1838 року.

3. Повідомлення теми уроку.

- *Сьогодні на уроці ми продовжимо знайомство з творами Тараса Шевченка, з творами, які описують красу природи України...*

4. Вивчення нового матеріалу.

1) Опрацювання тексту ст. 98- 99.

Вітер з гаєм розмовляє,
шепче з осокою,
пливе човен по Дунаю
один за водою.
Пливе човен, води повен,
ніхто не спиняє,

кому спинить — рибалоньки
на світі немає.
Поплив човен в синє море,
а воно заграло,
погралися гори-хвилі —
і скіпок не стало...

Аудіозапис:

<https://www.youtube.com/watch?v=jDeJZRQG-sI>

2) Відповіді на питання за змістом тексту з елементами вибіркового читання.

- ❖ Знайди та прочитай слова й вислови, які змальовують картини тиші й неспокою в природі.
- ❖ Підготуйся до виразного читання вірша: визнач його настрій, темп читання кожного речення.
- ❖ Які почуття потрібно передати інтонацією?

3) Літературна гра «Хто швидше?».

Знайдіть словосполучення, вжиті в переносному значенні. Вам допоможуть ці світлини.

Вітер з гаєм розмовляє,
шепче з осокою...

Поплив човен в синє море,
а воно заграло...

Фізкультхвилинка.

5. Закріплення вивченого.

1) Літературна гра «Дієслова».

Випиши всі дієслова з тексту вірша.

розмовляє
шепче
пливе
спиняє
спинить
поплив
заграло
погралися
не стало

2) Заповніть таблицю: *запишіть стислі відомості.*

Назва твору	Вітер з гаєм розмовляє...
Автор	
Жанр	
Тема	
Головна думка	
Ставлення автора до зображеного	
Мій висновок	

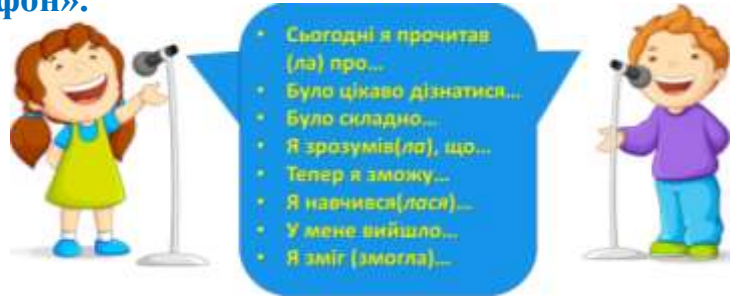
3) Послухайте пісню на слова Тараса Шевченка:

<https://www.youtube.com/watch?v=SrJe6x-uBEM>

Який настрій вона викликає?

6. Підсумок.

1) Вправа «Відкритий мікрофон».

2) Домашнє завдання.

Підручник ст. 98-99

Прочитай вірш. Дай відповіді на запитання. Вивчи вірш напам'ять.

*Роботи надсилайте на Human або на
ел. пошту lenusya.lysenko@gmail.com*